

Дисципліна – Кормовиробництво та луківництво.

Викладач – Карбівська У.М.

Дисципліна викладається для студентів бакалаврів спеціальності 201 – Агрономія.

Форма контролю – екзамен.

Навантаження – 26 год. лекційних, 26 год. практичних, 8 год. лабораторних, 120 год. самостійної роботи.

Мета курсу: формування у майбутніх фахівців системи знань із створення високопродуктивних кормових угідь, умінь щодо обстеження, поліпшення та раціонального використання сінокосів та пасовищ з метою забезпечення тваринництва високоякісними кормами та внутрішньогосподарського землекористування території.

Модульний контроль: дві модульні контрольні роботи, реферат.

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Актуальність. Розділи. Специфіка та проблеми наукових досліджень.

Тема 2. Розвиток вчення про кормовиробництво. Історія розвитку кормовиробництва в Україні.

Тема 3. Біологічні та екологічні особливості лучних кормових рослин. Типи рослин за висотою росту і розміщенням листків. Типи рослин за характером пагоноутворення і кореневої системи. Вимоги лучних трав до вологи, тепла, світла і повітря. Поділ багаторічних лучних трав за способом живлення. Ґрунтові фактори та їх значення в житті рослин. Мікрофлора і фауна лучних ґрунтів та їх значення в житті рослин. Вплив метеорологічних умов на ріст і розвиток лучних трав.

Тема 4. Кормова площа – основа кормовиробництва. Поняття про кормову площу. Організаційно-господарські й економічні основи кормової площі. Біологічні основи кормової площі. Агротехнічні основи кормової площі. Агрохімічні основи кормової площі. Меліоративні основи кормової площі. Екологічні основи кормової площі. Конвеєрне виробництво кормів.

Тема 5. Характеристика основних рослин сіножатей і пасовищ. Порівняльна оцінка рослин за хімічним складом і поживністю. Злакові трави. Бобові трави. Осокові трави. Різнотрав'я.

Тема 6. Природні кормові угіддя України. Класифікація і розподіл їх за природними зонами. Природні кормові угіддя України. Класифікація і розподіл їх за природними зонами. Рослинні угруповання та класифікація природних кормових угідь. Луки природних зон України. Зміна рослинності сіножатей і пасовищ. Інвентаризація природних кормових угідь. Паспортизація природних кормових угідь.

Тема 7. Система поверхневого поліпшення природних сіножатей і пасовищ. Культуртехнічні роботи на сіножатах і пасовищах. Поліпшення і регулювання водного режиму. Поліпшення повітряного режиму. Омолодження лук, боротьба з бур'янами. Підсівання трав. Удобрення сіножатей і пасовищ.

Тема 8. Система корінного поліпшення природних сіножатей і пасовищ. Значення докорінного поліпшення сіножатей і пасовищ. Осушення і обладнання осушувальної мережі. Первинний обробіток ґрунту. внесення добрив. Прискорене залуження. Попередні культури. Лучні сівозміни. Травосумішки. Догляд за посівами трав.

Тема 9. Створення і раціональне використання культурних пасовищ. Значення пасовищ і пасовищного корму для тварин. Створення багаторічних культурних пасовищ. Оптимальні строки використання різних типів пасовищ. Зрошувальні культурні пасовища. Система і техніка випасання. Пасовищезміна. Визначення продуктивності і складання плану використання пасовищ. Організація та обладнання пасовищ. Використання пасовищ різними видами тварин. Догляд за пасовищами.

Тема 10. Раціональне використання сіножатей. Значення сіна для годівлі тварин. Строки скошування трав. Сушіння трав. Скиртування сіна. Пресування сіна. Досушування сіна активним вентиляванням. Заготівля подрібненого сіна. Нові методи заготівлі сіна. Особливості приготування вітамінного сіна і сінних листків.

Тема 11. Польове кормовиробництво. Історія розвитку, складові частини. Кормові сівозміни. Польове кормовиробництво. Історія розвитку, складові частини. Кормові сівозміни. Використання кар'єрних виробок для виробництва кормів.

Тема 12. Польове травосіяння. Польове травосіяння. Багаторічні трави польового травосіяння. Місце у системі кормової площі. Технологія вирощування. Травосумішки. Економічна ефективність і технологічна схема вирощування багаторічних трав.

Тема 13. Однорічні кормові культури різних родин у кормовому конвеєрі. Однорічні кормові культури різних родин у кормовому конвеєрі. Хрестоцвітні (капустяні) рослини. Господарське значення, біологічні особливості, поживність, продуктивність. Коротка характеристика основних видів. Технологія вирощування соняшнику.

Тема 14. Коренеплоди і баштані кормові культури. Коренеплоди і баштані кормові культури. Кормові коренеплоди. Морфологічні особливості основних видів. Технологія вирощування. Місце в сівозмінах. Основний обробіток ґрунту, удобрення. Передпосівна підготовка ґрунту. формування густоти посіву. Боротьба з бур'янами. Боронування. Збирання коренеплодів. Основні прийоми вирощування картоплі, топінамбуру.

Тема 15. Нові перспективні кормові культури. Загальні відомості про культури. Коротка характеристика основних видів малопоширених силосних культур. Борщівик Сосновського, спориш Вейрїха, рапотник.

Тема 16. Змішані, сумісні і проміжні посіви однорічних кормових культур. Класифікація змішаних посівів. Добір компонентів. Принципи складання сумішок. Основні прийоми вирощування. Способи і строки висівання сумішок. Догляд за змішаними і сумісними посівами. Строки збирання.

Тема 17. Зернофуражні і зернобобові культури. Господарське значення, біологічні особливості, поживність, продуктивність зернофуражних і зернобобових культур. Використання на зелений корм. Основні прийоми технології вирощування.

Тема 18. Сучасні технології заготівлі кормів. Сучасні технології заготівлі кормів. Заготівля сіна. Заготівля силосу. Заготівля сінажу. Заготівля кормів штучного сушіння. Хімічне консервування кормів. Малопоширені і нетрадиційні методи заготівлі кормів.

Рекомендована література:

1. Карбівська У.М. Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Кормовиробництво і годівля тварин». Івано-Франківськ, 2006. – 32 с.
2. Карбівська У.М. Методичні вказівки до вивчення дисципліни і завдання для контрольної роботи студентам денної і заочної форми навчання спеціальності 6.130100 «Агрохімія і ґрунтознавство». Івано-Франківськ, 2007. – 31 с.
3. Бабич А.О. Методика проведення дослідів по кормо виробництву / А.О.Бабич. – Вінниця, 1994. – 87 с.
4. Влох В.Г. Луківництво / В.Г. Влох, Н.Я.Кириченко, П.М. Когут. – К.: Урожай, 2003. – 390 с.
5. Зінченко О.І. Кормовиробництво / О.І.Зінченко. – К.: Вища школа, 1994. – 440 с.
6. Кормовиробництво: Навчальний посібник / П.М.Єрмакова, Р.Т.Івановська, М.Я.Шевніков / За редакцією Л.М.Єрмакової. – К., 2008. – 396 с.
7. Слюсар І.Т. Луківництво з основами насінництва / І.Т. Слюсар, В.А.Вергунов, М.М. Гаврилук. – К.: Аграрна наука, 2001. – 195 с.
8. Кияк Г.С. Луківництво. Київ: Вища школа, 1986.
9. Григор'єв В.І. Лучне кормовиробництво: навчальний посібник / В.І. Григор'єв. – Харків: ХНАУ, 2013.

Дисципліна – Польове кормовиробництво.

Викладач – Карбівська У.М.

Дисципліна викладається для студентів бакалаврів спеціальності 201 – Агрономія.

Форма контролю – екзамен.

Навантаження – 26 год. лекційних, 26 год. практичних, 8 год. лабораторних, 120 год. самостійної роботи.

Мета курсу: формування у майбутніх фахівців системи знань із удосконалення структури посівних площ, підвищення урожайності кормових культур, застосування повторних і ущільнених посівів на основі інноваційних технологій вирощування та заготівлі якісних кормів (зелений корм, сіно, силос, сінаж, коренеплоди і бульбоплоди, баштанні, зерно зернових і зернобобових культур) на орних угіддях.

Модульний контроль: дві модульні контрольні роботи, реферат.

Мета курсу: набуття поглиблених теоретичних знань і практичних умінь з виробництва і заготівлі кормів за прогресивними енергозберігаючими технологіями, в створенні і раціональному використанні інтенсивних сіножатей і пасовищ.

Модульний контроль: дві модульні контрольні роботи, реферат.

Тема 1. Польове кормовиробництво. Історія розвитку, складові частини. Кормові сівозміни. Польове кормовиробництво як галузь сільського господарства і науки. Етапи розвитку кормовиробництва, класифікація кормових культур і кормів. Інтенсифікація польового кормовиробництва. Використання кар'єрних виробок для виробництва кормів.

Тема 2. Зернові культури у польовому кормовиробництві. Значення зернових культур у зміцненні кормової бази. Ячмінь ярий, озимий, овес, жито озиме, пшениця озима, тритикале, кукурудза, сорго, просо.

Тема 3. Зернові бобові культури, використання і технологія вирощування на корм. Горох, соя, кормові боби, люпин, чина. Біологічні особливості основних видів. Сорти. Місце в сівозмінах. Основний обробіток ґрунту, удобрення. Передпосівна підготовка ґрунту. Боротьба з бур'янами. Технологія вирощування.

Тема 4. Однорічні бобові трави. Вика яра, озима, пелюшка, однорічні види конюшини. Біологічні особливості основних видів. Сорти. Місце в сівозмінах. Основний обробіток ґрунту, удобрення. Передпосівна підготовка ґрунту. Боротьба з бур'янами. Технологія вирощування.

Тема 5. Тонконогові (злакові) однорічні трави. Суданська трава, пажитниця однорічна. особливості основних видів. Сорти. Місце в сівозмінах. Основний обробіток ґрунту, удобрення. Передпосівна підготовка ґрунту. Боротьба з бур'янами. Технологія вирощування.

Тема 6. Кормові коренеплоди. Кормові буряки, морква, бруква, пастернак, турнепс. Біологічні особливості основних видів. Технологія вирощування. Місце в сівозмінах. Основний обробіток ґрунту, удобрення. Передпосівна підготовка ґрунту. Боротьба з бур'янами. Збирання коренеплодів.

Тема 7. Кормові бульбоплоди. Картопля, земляна груша (топінамбур). Біологічні особливості, сорти і гібриди, технологія вирощування.

Тема 8. Кормові капустяні і культури інших родин. Хрестоцвітні (капустяні) рослини (ріпак, суріпиця, гірчиця біла, редька олійна, кормова капуста, соняшник). Господарське значення, біологічні особливості, поживність, продуктивність. Коротка характеристика основних видів.

Тема 9. Баштанні кормові культури. Кормові кавуни, гарбузи. Біологічні особливості основних видів. Технологія вирощування.

Тема 10. Особливості вирощування нетрадиційних кормових культур. Загальні відомості про культури. Коротка характеристика основних видів малопоширених силосних культур. Борщівик Сосновського, гірчак Вейріха, сільфія пронизаноліста, козлятник східний, мальва. Біологічні особливості основних видів. Технологія вирощування.

Тема 11. Багаторічні трави. Бобові трави (люцерна, конюшина лучна, конюшина повзуча, конюшина гібридна, еспарцет піщаний, лядвенець рогатий, буркун білий). Біологічні особливості основних видів. Технологія вирощування.

Тема 12. Післяжнівні і післяжнивні посіви на корм. Попередники, добір культур, обробіток ґрунту та удобрення, строки і способи сівби, норми висіву, збирання врожаю.

Рекомендована література:

1. Карбівська У.М. Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Кормовиробництво і годівля тварин». Івано-Франківськ, 2006. – 32 с.

2. Карбівська У.М. Методичні вказівки до вивчення дисципліни і завдання для контрольної роботи студентам денної і заочної форми навчання спеціальності 6.130100 «Агрохімія і ґрунтознавство». Івано-Франківськ, 2007. – 31 с.

3. Бабич А.О. Методика проведення дослідів по кормовиробництву / А.О.Бабич. – Вінниця, 1994. – 87 с.

4. Зінченко О.І. Кормовиробництво / О.І.Зінченко. – К.: Вища школа, 1994. – 440 с.

5. Кормовиробництво: Навчальний посібник / П.М.Єрмакова, Р.Т.Івановська, М.Я.Шевніков / За редакцією Л.М.Єрмакової. – К., 2008. – 396 с.

